

Merkel en Steinmeier slijpen messen

Verkiezingsstrijd CDU en SPD barst los

Achtergrond - 9 april 2009

(9 april 2009) SPD-lijsttrekker Steinmeier profileert zich als redder van de armen en verwijt de CDU afspraken niet na te komen. Kanselier Merkel (CDU) vliegt ondertussen naar Afghanistan zonder Steinmeier, tevens haar minister van Buitenlandse Zaken, daarover in te lichten. De verkiezingsstrijd is losgebarsten.

Wie de kritiek van de SPD op de CDU hoort, zou bijna vergeten dat beide partijen nog tot september samen moeten regeren en een economische crisis het hoofd moeten bieden.

De nieuwste verwijten gaan over het wetsvoorstel van SPD-minister Peer Steinbrück van Financiën, dat het wegsluizen van geld naar belastingparadijzen als Zwitserland en Liechtenstein aanpakt. De CDU zegt het voorstel te steunen, maar in de praktijk proberen de conservatieven deze steeds weer tegen te houden, zeggen de sociaaldemocraten.

Belastingparadijzen

De CDU is bang dat de wet nadelig uitpakt voor Duitse ondernemers die zaken doen met Zwitserland. Ook vindt de partij het "niet nodig en gepast" dat de belastingdienst straks onaangekondigd bij veelverdieners mag binnenvallen om de inkomsten te controleren, zelfs als er geen concrete verdenking van bijvoorbeeld belastingontduiking op iemand rust.

Steinbrück is geïrriteerd: zo kan hij geen afspraken maken. Maar de SPD gebruikt deze onwil van de CDU voor de eigen verkiezingscampagne, waarin de partij zich wil profileren als redder van de armen en voorvechter van een eerlijk sociaal stelsel.

De sociaaldemocraten zetten de CDU graag weg als partij die belastingontduikende miljonairs beschermt. In dat beeld passen ook de plannen van de SPD om het belastingtarief voor veelverdieners en de inkomens van topmanagers verder aan te pakken.

In een interview met weekblad *Die Zeit* verweet SPD-leider Frank-Walter Steinmeier de kanselier vorige week bovendien de economische crisis niet goed

aan te pakken. “Het liefst wil de CDU zo snel mogelijk terug naar het oude systeem”, aldus de SPD-minister. Maar dat leidt volgens hem tot verkeerde politieke beslissingen. “De verhouding tussen staat en economie moet juist nieuw worden bepaald. De politiek moet meer handelingsvrijheid terughalen.”

Opel

De SPD hoopt met deze kritiek garen te kunnen spinnen bij de verdeeldheid binnen de CDU over de aanpak van de economische crisis. De conservatieven klagen openlijk dat de partij de regie over het crisisbeleid kwijt is. Er woedt een richtingenstrijd tussen de conservatieve vleugel van de CDU, die tegen staatshulp en onteigening is en de linkervleugel die koste wat kost Opel willen redden.

De noodlijdende Duitse autobouwer was vorige week een dankbaar campagne-item voor de concurrerende lijsttrekkers. Steinmeier lanceerde zonder overleg met de CDU een eigen reddingsplan voor Opel, een dag voordat Merkel het bedrijf in Rüsselsheim bezocht om de werknemers moed in te spreken. ‘s Avonds was haar bezoek aan Opel prominent op alle Duitse tv-zenders te zien.

Ook op de G20-top in Londen en bij de opening van de NAVO-conferentie in Baden-Baden, waar Merkel gastvrouw was, stond de kanselier in het middelpunt van de belangstelling. Steinmeier zat volgens de *Süddeutsche Zeitung* ergens op een muurtje te roken, terwijl Merkel met Obama op de foto ging.

Afghanistan

Haar bezoek aan Afghanistan maandag hield Merkel ondertussen zo lang mogelijk geheim voor haar minister van Buitenlandse Zaken. Steinmeier hoorde zondagmiddag “per toeval”, aldus een medewerker van zijn ministerie, dat de kanselier die nacht naar de Duitse troepen zou vliegen.

Om veiligheidsredenen moest het bezoek in zo klein mogelijke kring worden gehouden, zo luidde de officiële verklaring. Maar er waren eerder dat weekend wel afspraken met de pers gemaakt die over het bezoek moesten berichten.

Toch, zo signaleren de Duitse media, laat Merkel zich steeds vaker door Steinmeier en de SPD uit haar tent lokken en reageert ze op kritiek van de sociaaldemocraten. Daardoor moet ze haar houding van kanselier die boven de partijen staat, steeds vaker laten varen.

Grote coalitie

In de peilingen is het effect van de aanvallen van de SPD en de verdeeldheid van de CDU overigens nog niet terug te zien: de CDU won deze week 2 procent ten opzichte van de vorige peiling en staat nu op 36 procent, terwijl de SPD 1 procent

verloor en daarmee 24 procent van de stemmen heeft. De FDP staat op 16 procent, Linkspartei en Groenen hebben elk 10 procent.

Deze peilingen maken de door de CDU gewenste regering van CDU/CSU en FDP in principe mogelijk. Maar hoewel SPD en CDU duidelijk op elkaar zijn uitgekeken, kunnen beide partijen in september net als vier jaar geleden door de kiezer weer tot elkaar worden veroordeeld.

Spiegel Online / Zeit.de / Frankfurter Rundschau / Süddeutsche.de

Afbeelding:

[dpa picture-alliance](#)

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/762/merkel-en-steinmeier-slijpen-messen>